

Déri Balázs

Egy délelőtt két mise Párizsban

A komoly tudós társaság leplezetlenül örvend, mikor a szervezők bejelentik: néhány előadás elmarad, s így a teljes szombat szabad lesz. Párizsban, egy január végi kora tavaszban! Van idő fölkeresni a hatalmas lemezboltot a Szent Mihály útján, órákig válogatni (fájó szívvel visszarakom a kosár felét; a budapesti bankból így is kedvesen fölhívna, nem vesztettem-e el a hitelkártyámat). A Musée de Cluny ott a sarkon, múzeumnézés után, a Sorbonne környékén rendes, a magyar árakhoz képest olcsó vendéglőket is találni, az ebédet lejárom a Notre-Dame szigetén. Közben egy tradicionalista hova ne térne vissza-vissza, mint a Saint-Nicolas-du-Chardonnet templomba, (van, akinek összerándul a gyomra, van, akinek a név szőlőt-bort idéz), nézelődni, misére, nem is egyre, vesperásra? Az „Epifánia-Nyilatkozat” után, de még a Summorum Pontificum előtt. Egy olyan napon, amikor a hírénél sokkal vallásosabb város főtemplomában egy sokak által rajongott, de bizony furcsán „laza” nézeteket is hirdető abbé temetnek. Megtervezem a másnapi vasárnapot, s úgy is lesz.

Először sollemiss mise a Szent Miklósban. Végre teltház, minden mozdulatában rendesen celebrált, orgonás-kórusos latin mise. De a gregorián milyen unalmas, lélektelen tud lenni, s érdektelen az amatőrök dűnnyögte polifon offertórium —másra nem is emlékszem—, az orgonálás meg jelentéktelen. A prédikációban sistereg a dogmatika — a falakon kívülre, az „eretnekekre”. Bólogatnak a feszes tartású idősebbek, a büszke lányok-fiúk. És tudjuk, sok mindent tud leplezni az átlátszó templomi fejkendő. Azért komolyan veszik.

Felesel bennem a köszönet a hűségért és a sajnálat majd' minden másért.

A kötelező misehallgatás azonban még nem teljesült! Nincs is messze, és szerencsés metró-átszállással hamar odaérek a Saint-Eustache-ba. (A hajdani nagyvásárcsarnok már rég lebontva, tökéletesen érvényesül terén a gótika.) Az ember itt sosem csalódik a nagymise színvonalán: sok a nép, kellően komoly és illően fesztelen, Jean Guillou kíséri (tényleg kíséri) a gyülekezetet és improvizál a nagyorgonánál, délután az 500. koncertjét adja, szeretettel előre megtapsolják, frissen beiktatott, tehetséges fiatal a karorgonánál, hivatásosakat megszégyenítő kórus éneklí a Palestrina-misét meg a vegyesfelvágott többi tételt a kar rendes helyén, persze a neo-régies francia liturgikus szerzeményeket is (gregoriánt nem), az animátor szimpatikus, és gyönyörű, képzett tenorja a kórusban is érvényesül. A pap is rendes, összeszedett, igyekszik azt kihozni, amit lehet. Sok ministráns is téblábol a szembemiséző oltár körül.

Felesel bennem a köszönet a zenéért, és a sajnálat majd' minden másért.